

העם שלושה חברים

"נגבאים! נגבאים!
עיינס האדומות עוד תחזינה ב'
מפנה!"

(דף קרבי, גבעתי, יולי 1948)
האורות כבו. האפלה חזרה וכבשה את מר'
חב נגבה.

מעל ניצוצו הדובה הגדולה, כוכב הציר,
הקסיופיאה, מורי נבוכים בלילות קרב. ה'
דמיון מילא את הלילה בחיים עמומים. ממול,
בעיכודים, התכחצו לוחמים עייפים בשוחר'
תיהם, יד קפואה על קנה הרובה. ליד בית'
עפא נערכו בדומיה מחלקות להסתערות, ה'
ציבו רגמים את מרגמותיהם. מאחור, מול
החומות האיתניות של מצודת עירק-סטאידן,
זחלו סיירים בין השיחים. עוד רגע יתמלא
החלל כדורים מצליפים, רעם תותחים, קרי'
אות, צוחות, אנקות...

ולפתע נדלקו הורקורים. רחש עבר בין
המאות שהתכנסו ליד שער נגבה, לרגלי
מגדל המים המפוצץ. שלש דמויות ענק ה'
דקרו מולם מתוך האפלה, שלובות יד, כחר'
מה חיה: איש משק גבהיקמה ונחוש מצה,
חייל גבעתי שעיר ומתולתל, בת משק ליר'
הסתעין, חגורת תיק של חובשת.

מיטב נוער הזהב. מעטים באו להשי'
תתף במאורע, רק כמה עשרות מבין מאות
הלוחמים שהחזיקו בצפורניהם בעמדות הא'
בדות, עצרו את המצרי בעל העדיפות, הכ'
בירה, שעה שהמדינה הנצורה זרקה את כל
כוחותיה לעבר הלגיון הערבי וכבשה את לוד
ורמלה. הם לא דמו לגבורים של ספרי ההיס'
טוריה: בעל חנות לגלנטריה, נהג מונית, חק'
לאי, מסגר, דיירי שכונת פלורנטין והתקוה,
בני מושבות הדרום, מיטב נוער-הזהב הממ'
לא את בתי הקפה בתל-אביב.

ולעומתם — בני נגבה כפופי-העמל, הגי'
בורים האמיתיים של הערב, ומאות בני משקי
הדרום שבאו להשתתף באזכרתם ובשמחתם,
הגרעין הקשה של ההתיישבות העובדת שהי'
תה בסיס, עורף ועמדה קדמית לחיילי גבעתי
בשעת ההכרעה.

הירידים לא נעצרו. 44 חללי הקבר'
חסר-הדוגמה זכו להנצחה חסרת-דוגמה. נתן
רפפורט, יוצר אנדרטת מרד הגיטו בווארשה
ופסל מרדכי אנילביץ ביד-מרכזי, התעלה
לשיא חדש בפסל הענק, המשקיף על בית
הקברות הקטן, שהוא גאות המשק ומרכז
טיפוחו. משך שלש שנים תמימות ניסה
רפפורט לתמצת את קווי האופי של תקופה
שלמה, של משק שלם, בשלוש פנים.

בגלל התנגדות הדתיים אי-אפשר היה למי'
שלה להקים פסל דומה במקום ציבורי, ורק
קבוץ של השומר-הצעיר יכול היה ליצור
יצירה אדירה זו. אולם משרד הבטחון, בהנ'
לת מנציח-החללים הממושקף אפרים (עלי'
לות שי) דקל, נתן עזרה מכרעת בתיכנון ובי'
ביצוע.

כמנהג היהודים באזכרה, לא מחא הקהל
כפיים, כששרה מקהלת נגבה בחולצותיה
הלבנות, בהדרכת יעקב רבאן, את יפת...
של הנדל. אולם הוא לא יכול היה לעצור את
ידיו כשקם ליד השולחן גבר רזה ובלתי
בולט, בחולצה כחולה כהה. שמעון אבידן,
שקולו ריחף פעם על מרחב נגבה כקול

הגורל, דיבר עתה במלים שקטות, אשר חדרו
נשר לנשמת האנשים שחייהם היו פעם תלר'
יים בו. "הטקטיקה משתנה, אך גורמיהיסוד
של הלחימה לא השתנו..." כמו כן עתה,
גבול המדינה יהיה במקום שאחרון החורשים
יחרוש את נירו!"

היה זה כאילו כל הטוב, היפה והנאצל
שהקים ומקיים את המדינה התגלם במאורע
אחד מתחת לשמים השחורים של נגבה. ה'
לילית. רחוק, רחוק התמקחו מפלגות, הור'
כבו ופורקו קואליציות, שטפו החיים הק'
טנים. הם נראו זעירים ומוזרים, לעומת
שלושת החברים היצוקים מברונזה.

מדיניות דיפלומטיה ארוכות

לפני שבוע דמו נציגי ישראל באו"ם לכי'
תת חיילים מנותקת על משלט אבוד. אולם
משך השבוע נחתו מן הכיתור, פרצו אל
מאחורי עורף האויב, נחלו נצחון גמור.
האיש האחראי למיבצע מוצלח זה היה
ענק ממושקף ובגושם, אבא אבן הציע כי
אויים תטיל על הירדנים לנהל שיחות ישי'

לקחת שאחרי קבלת הוראות אלה יורשה
לאבן לפעול באופן עצמאי פחות או יותר,
הרי היתה זאת טעות.

גם הסברתו, כי נציגי כל שאר המדינות
לועלים באו"ם באופן עצמאי בתחום הור'
אותיהם הכלליות, לא הועילה. שרי-החוץ ר'
צה לראות את תמצית הדברים שבאן מת'
כונן לאמרם בטרם ייאמרו, הטיל על אבן
לקבל עליהם אישור טלגרפי מראש.

האבן נמסה. הפעם התמרד גם אבן ה'
סבלני. הוא הודיע לירושלים כי אין עוד ב'
אפשרותו לעבוד בצורה כזאת, וכי "מצב
בריאותו לא יאפשר לו לעמוד במעמסה עד
לסיום מושב עצרת או"ם".

משה שרת נבון, בשיחה טלפונית הסביר
לאבן כי לא זו השעה הכשרה לחיכוך על
נוהג ונוהל, שכן אפילו בממשלה עצמה המצב
אינו ברור. ואילו המצב הבינלאומי חמור
ביותר. בטענה זו המיס את לב אבן.

כך נשנתה השבוע הפרשה הנושנה: 40
דקות לפני התכנס מועצת הבטחון לדיון ב'
ענין קיביא, קיבל אבן את המברק מירוש'
לים, שהעניק לו את הסמכויות לייצג בפני'

שלושה-הפנים: חובשת, איש משק וחייל גבעתי
גבול המדינה יהיה במקום...

לוחמי-נגבה יצחק פונדק, מאירקה דוידזון ואבא קובנר
...שאחרון החורשים יחרוש את נירו!"

שה זו את ישראל.

ממשלה על רגלי נצחון

בעוד שרגלו האחת של שרת צעדה לנצחון
על מדרגות ההיכל הניריוקי המפואר של
ארגון האומות המאוחדות (ראה לעיל), החר'
ליקה רגלו השניה על השטיחים בהיכל (המ'
פואר קצת פחות) של מפלגת פועלי ארץ
ישראל. היה זה מרחק רב לזוג רגליים נור'
מלי, אך לא לרגליו המאומנות של שרי-החוץ.

לוי אשכול הוסיף לרוץ בראש המועמדים
אל כסא ראש-הממשלה, כשחיכוך של בי. גיי.
מזרים כוח חדש בשריריו. אולם שער ההי'
מורים לזכות שרת עלה יותר ויותר. המומ'
חיים שמו לב כי נשימתו של שרת ארוכה
יותר, אחרי ששהה את כוס האהדה של
מנגנון המפלגה.

בצד המסלול ישבו הציננים-הכלליים בספי'
סלי הכבוד. אולם גם אנשי מפ"ם הציצו
מבעד לחורים בגור. לפי כל הסימנים יצטרך

המנצח להשתתף מיד במירוץ חדש על חלר'
קת הכסאות בממשלתו.

המשק נפט מזרח

שעה שהתכנסה בשדה התעופה בלוד ה'
משלחת של מועצת-השיוק לפרי הדר, בורכה
למוסקבה, בלט בתוכה העדרו של עמונאל
רסין, נציג חברת הדלק הישראלית, שהיה
צריך לצאת איתה יחד. הסברה, שאחר לבוא
התבררה. המטוס המריא בלעדיו.

הצעתה של ברית-המועצות לספק נפט
לישראל לא היתה הצעה מופשטת: יחד
אתה הגיעו לארץ שתי חביות של נפט גולמי,
לנסינון. כוונתה של ברית-המועצות: להחר'
ליף את הדלק בהדרי ישראל, שהשוק המוס'
קבאי קיבלם בשנה שעברה בפנים יפות,
שילים בעדם מחירים גבוהים.

דוגמות הנפט נשלחו לבתי הויקוק ב-
חיפה לבדיקה. העתונות הודיעה בתורעה,
שהדוגמות נמצאו מתאימות. אולם רסין
החליט שלא לצאת לברית-המועצות רק על
סמך מאמרי העתונות: הידיעות שקיבל
מבתי-הויקוק עמדו בניגוד גמור לפירסום
הרחב, בקצו שהנפט הסובייטי אינו מתאים
לויקוק בארץ, בגלל כמות המלח הגדולה
שהוא מכיל. בתי הויקוק בישראל, שניבנו
עבור הנפט הגולמי העיראקי, לא היו מצויי'
דים במיתקנים הדרושים לויקוק הנפט ממלה.
אם טראסט הנפט הסובייטי יציע נפט מ-
מקור אחר, מתאים יותר לבתי הויקוק החר'
פאיים, יש כל היסוד להניח שרסין יטוס
בכל זאת למוסקבה, בתאריך מאוחר יותר,
ישלים את המשאומתן בהצלחה.

מוזן שטן הברשים

התאווה לבשר, המקננת עמוק בליבו של
כל אורח ישראלי שאינו נמנה על צרכניו
הקבועים של השוק השחור, הניעה את יעקב
(ארוכה הדרך לחרות) מרידור, לפרוש לפני
שנתיים מהכנסתו, להקים חברה בשם אינקודה
לייבוא בשר מחבש.

אולם למרות העובדה שלחברה החדשה
לא חסר הון, שהיה לה שוק רעב לבשר,
ושקיסר-הקיסרים של חבש הייתה ("גור אריה
יהודה") סלאסיה פרש את חסותו עליה, לא
התנהל העסק כשורה. הבשר החבשי לא הת'
בשל בסיריה של עקרות הבית הישראליות,
אם בגלל התערבות המצרים, שהחרינו פעם
מטען בשר בתעלת-סואץ, ואם בגלל מחסור
בעובדים מוכשרים וכשרים ובמחסנים מת'
אמים באריתריאה.

הסיר הריק. כשנפסק כמעט לחלוטין
יבוא הבשר מארנטניה, בגלל דלדול העדרים
באסיה-הבקר העולמי, נעשתה המדורה מתחת
לסיר (הריק) של הבשר החבשי בוערת
ביותר. החברה חזרה על הבטחותיה הקוס'
מות, הביאה מטען של 230 טון בשר, ללא
תקלות בדרך. מנהל חטיבת המזון שיפסף
בנחת את כפות ידיו, הכריז על שתי חלוקות
בנות 100 גרם לנפש בחודש נובמבר.

גילי בר"ץ גזרן ציפתה לו, ולכל חובבי
עד נש. גר לשם שאלתיאל בן-יאר,
שיקבל את ניהול המשלוחים לידו (העולם
הזה 837).

לוחם נגבה יעקב פרוידוב
...כך עתה!"

לוחם נגבה צירי צור
...כך עתה!"